

Nazwa przedmiotu Podstawy fizyki		Kod ECTS 3.2-PF (-1,2,3,4)		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki, Instytut Fizyki				
Studia				
kierunek	stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
fizyka	I(licencjat)	stacjonarne	Metody diagnostyczne i analityczne w medycynie	nazwa*
*nazwa zgodna z zatwierdzonym katalogiem kierunków i specjalności				
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Adam Baćłowski, Roman Szatanik				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 20		
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład ćwiczenia: audytorijne		Godziny kontaktowe udział w konwersatoriach: 45 godz. x 4 sem. = 180 godz. udział w wykładach: 30 godz. x 4 sem. = 120 godz. Razem: 300 godzin = punktów ECTS: 12		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej		Praca własna studenta przygotowanie do ćwiczeń rachunkowych: 10 godz. x 4 = 40 godz. przyswojenie treści wykładu: 10 godz. x 4 = 40 godz. przygotowanie do zaliczenia wykładu: 20 godz. x 4 = 80 godz. przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń: 10 godz. x 4 = 40 godz. Razem: 200 godzin = punktów ECTS: 8		
C. Liczba godzin ćwiczenia – 45 godz., wykład – 30 godz.: x 4 semestry				
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy		Język wykładowy polski		
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład: wykład informacyjny (konwencjonalny), pokaz ćwiczenia: ćwiczeniowa, klasyczna problemowa, giełda pomysłów, dyskusja		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> wykład – egzamin konwersatorium – zaliczenie z oceną		
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład – egzamin ustny konwersatorium – ocena końcowa ustalana na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru		
		C. Podstawowe kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> wykład – stopień opanowania przewidzianego programem materiału konwersatorium – umiejętność rozwiązywania zadań rachunkowych i problemowych, systematyczna praca, aktywność		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi <i>Należy określić:</i> A. Wymagania formalne: B. Wymagania wstępne, znajomość fizyki w zakresie programowym szkoły średniej				
Cele przedmiotu Zapoznanie z podstawowymi prawami fizyki klasycznej i wybranymi prawami fizyki współczesnej. Zdobywanie wiedzy pozwalającej na analizę i interpretację zjawisk fizycznych w oparciu o prawa fizyki. Uzyskanie umiejętności rozwiązywania zadań problemowych i rachunkowych dotyczących podstawowych zjawisk fizycznych.				

Treści programowe

Podstawowe wielkości opisujące ruch postępowy i zależności między nimi. Kinetyka ruchu obrotowego; wielkości opisujące ten ruch i związki między nimi. Dynamika punktu materialnego. Prawa ruchu Newtona. Zasada względności Galileusza. Siły (gravitacji, sprężystości, tarcia). Pole grawitacyjne i wielkości je opisujące. Ciężar. Podstawy statyki. Moment siły. Równowaga bryły sztywnej. Praca. Energia kinetyczna. Siły zachowawcze. Energia potencjalna w polu sił zewnętrznych. Energia potencjalna wzajemnych oddziaływań. Zasada zachowania energii. Energia odkształcenia sprężystego. Warunki równowagi układu mechanicznego. Pęd i popęd Zasada zachowania pędu. Ruch po okręgu. Równowaga bryły sztywnej. Kinematyka ruchu obrotowego. Dynamika ruchu obrotowego bryły sztywnej. Sprężystość, prawo Hooke'a. Ruch drgający i jego opis matematyczny. Drgania mechaniczne: drgania harmoniczne, drgania tłumione, drgania wymuszone, rezonans. Ruch falowy: równanie fali, prędkość i energia fal. Zasada Huyghensa, interferencja fal, fale stojące. Efekt Dopplera. Prędkość grupowa. Fale dźwiękowe, infradźwięki i ultradźwięki. Gazy idealne. Pierwsza zasada termodynamiki. Zasada ekwipartycji energii. Rozkład prędkości cząsteczek. Średnia droga swobodna i zjawiska transportu masy, pędu i energii w gazach. Druga zasada termodynamiki. Procesy odwracalne i nieodwracalne. Entropia. Gazy rzeczywiste. Równanie Van der Waalsa. Dynamika płynów. Prawo ciągłości strugi. Budowa i własności cieczy. Zjawisko dyfuzji i lepkość cieczy. Napięcie powierzchniowe cieczy. Zjawiska kapilarne. Rozszerzalność cieplna i ciepło właściwe. Przemiany fazowe. Elektrostatyka: ładunki elektryczne, przewodniki i izolatory, prawo Coulomba, pole elektryczne. Prawo Gaussa. Praca w polu elektrycznym, potencjał, natężenie pola i gęstość ładunku. Pojemność przewodników. Energia pola. Dielektryki: stała dielektryczna, kondensator z dielektrykiem. Indukcja dielektryczna. Prąd stały: prawo Ohma, opór przewodników, gęstość prądu, prawo Joule'a-Lenza. Prawa Kirchhoffa. Pole magnetyczne: własności pola magnetycznego, pole magnetyczne przewodników z prądem. Własności magnetyczne materii, momenty magnetyczne atomów i cząsteczek. Oddziaływanie pola magnetycznego na cząstki naładowane: siła Lorentza, pole magnetyczne poruszającego się ładunku. Efekt Halla. Indukcja elektromagnetyczna: siła elektromotoryczna indukcji, samoindukcja i indukcja wzajemna. Energia pola magnetycznego. Prądy wirowe. Prąd zmienny. Moc prądu zmiennego. Prądnice i silniki elektryczne. Transformatory. Drgania i fale elektromagnetyczne: obwód RLC, prąd przesunięcia, pole elektromagnetyczne, wektor Poyntinga, równania Maxwella, fale elektromagnetyczne. Optyka geometryczna: odbicie i załamanie fal, zasada Fermata, pryzmaty, soczewki, zwierciadła, przyrządy optyczne. Dyspersja światła, wady odwzorowań optycznych. Interferencja i dyfrakcja światła: warunki obserwacji i zastosowania zjawisk interferencji - metrologia interferencyjna. Siatki dyfrakcyjne płaskie i trójwymiarowe. Polaryzacja światła: sposoby otrzymywania światła spolaryzowanego. Dwójłomność, dwójłomność wymuszona, skręcenie płaszczyzny polaryzacji. Efekt Kerra i efekt Faradaya. Pochłanianie światła. Kwantowa teoria promieniowania: widmo promieniowania ciała doskonale czarnego. Wzór Plancka. Korpuskularne własności promieniowania. Zjawisko fotoelektryczne zewnętrzne.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. D. Halliday, R. Resnick, J. Walker, Podstawy fizyki
2. I. W. Sawieliew, Wykłady z fizyki
3. J.W. Kane, M.M. Sternheim, Fizyka dla przyrodników
4. P. G. Hewitt, Fizyka wokół nas
5. R. Resnick, D. Halliday, Fizyka

Efekty kształcenia	Wiedza <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie formułuje, wyjaśnia i interpretuje podstawowe prawa fizyki (K_W03) • Podaje matematyczny opis prawidłowości, zjawisk i procesów fizycznych (K_W02, K_W05) • Opisuje znaczenie fizyki dla postępu nauk ścisłych i przyrodniczych, poznania świata oraz rozwoju ludzkości (K_W01) • Podaje przykłady ilustrujące pojęcia fizyczne (K_W06) • Podaje przykłady pozwalające obalić błędne hipotezy lub rozumowania (K_W06)
	Umiejętności <ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się aparatem matematycznym w rozwiązywaniu zadań rachunkowych oraz w przeprowadzaniu twierdzeń i dowodów (K_U03) • Interpretuje i opisuje zjawiska fizyczne zachodzące w przyrodzie (K_U01, K_U06) • W sposób precyzyjny i spójny wypowiada się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień fizycznych (K_U15) • Rozwiązuje zadania rachunkowe i problemowe o różnym stopniu trudności (K_U03) • Krytycznie analizuje otrzymane wyniki obliczeń (K_U10) • Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje umiejętności (K_U13, K_U14)
	Kompetencje społeczne (postawy) <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania zadań (K_K05) • Formułuje pytania służące pogłębieniu własnego zrozumienia danego tematu lub odnalezieniu brakujących elementów rozwiązania (K_K02) • Rozumie potrzebę dalszego kształcenia (K_K01) • Rozumie potrzebę upowszechniania wiedzy o fizyce i popularnego przedstawiania laikom zagadnień fizycznych (K_K04)

Kontakt: abac@uni.opole.pl